

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI és SZÉPIRODALMI KOZLÖNY.

Megjelen hetenkint 3-szor: hétfőn s szombaton este és csütörtökön délelőtt. Késirátok nem adnak vissza.	Előfizethetni a kiadóhivatalban és minden megyei postahivatalnál. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Székesfejérvár, szt.-István-tér 1.	Felélős szerkesztő: BONITZ FERENC. Kiadótulajdonos: MILLER JÓZSEF.	Előfizetési ár: Egész évre . . . 6 frt — kr. Félévre . . . 3 frt — kr. Negyedévre . . . 1 frt 50 kr. Egyes szám ára 5 kr.	A 30 helyre osztott oldal helyenkint 50 kr. Bélyegilleték külön 30 kr. Nyilttér soronként 50 kr. Többszöri hirdetéseknel engedmény

Reális szervezkedés.

(bg.) Vannak, kik a katolikus nagygyűlésekben pusztán és kizárólag csak tiltakozást látnak. Ha azonban azon szempontból itéljük meg a katolikus nagygyűléseket, hogy ezek hullámszába hozzák a kedélyeket, elhatározásra bírják az akaratot és kiinduló pontjaivá válnak a községenként megalakuló és megalakítandó keresztény pártoknak, néppártoknak: abban a megítélésben már benne van a felelet azoknak, kik a nagygyűléseket eső után való köpenyegnek tartják.

Mert bár a rossz ellen való tiltakozás mindenkor üdvös és jó, — azonfelül a köpenyeg nélkül kiállott zivatar szükségkép az új zivatark ellen való erős védelem megszerzését követeli, — mire nézve pedig a katolikus nagygyűlések megbecsülhetetlen szolgálatokat tesznek. következőképp megtartásuk üdvös voltához — s mi a fő — praktikus hasznához egyáltalán semmi kétség sem férhet.

Az eseményekből s a liberalizmus pszichológiájából vont következtetések megtanítanak bennünket arra, hogy azok, kik éles elmével és nagy buzgalommal kutattak fel s hoztak felszínre mindent, a mi sérthette az egyházat, s akik ennek kérelmét visszautasították, jóakaró intéseit pedig ki is gúnyolták, nem fognak megállni elkezdett működésük útján mindaddig, míg tökéletesen meg nem bénítják s el nem veszik tőle azt is, amit még meghagytak. S így eltekintve a rombolás által okozott károk megreperálásának szükségességétől, ezen jövőre való kilátás is hangosan követeli a törvényes védelem megszerzését.

Épen ezért nem lehet eléggé hangsúlyoznunk a keresztény pártok sürgős megalakítását; nem lehet eléggé hálás szavakkal üdvözölnünk minden olyan tevékenységet, mi ezek megvalósítását csak egy lépéssel is előbbre segíti; — és végre nem lehet eléggé óvnunk mindenkit a telébredt katolikus lelkesedés magasztos

harmóniájába való disszonans hangok ve-gyítésétől!

Meggyőződésünk, s kétségkívül mindenki meggyőződése, hogy maga a lelkesedés nem használ semmit, mert tudjuk, hogy a harci vágytól tizelt hadsereg semmi bántódást sem fog tenni az ellen-ségben, sőt dicstelenül el is pusztulhat, ha kardját hüvelyében tartja s cselekvésre nem vezényeltetik, — de azt is tudjuk, hogy a tavaszi napsugár-átető melegétől életre hívott bimbó nem fog teljes pompával díszlő rózsává kifejlenni, ha a szükséghez mérten gondos kezekkel nem ápoljuk, és még kevésbé, ha fejlendező szir-mait megkötjük.

Azért hangsúlyozzuk a reális szervezkedés szükségességét, — ezért üdvözöljük mindazon mozgalmakat, melyek ama szervezkedés alapjául szolgáló lelkesedés ápolására harnak jöttevőleg!

— **Wekerle meghátrált.** Politikai körökben már a két utolsó egyházpolitikai javaslat első főrendiházi tárgyalásakor jól tudták, hogy ezen javaslatok a második tárgyalásnál sem nyerik meg a többséget. A főrendiház egyházpolitikai ellenzőke Wekerle és Szilágyi azon kategorikus kijelentésére, hogy ők a felekezetenélküliséget az az egyházpolitika kardinális pontjának tekintik, még jobban tömörültek. Wekerle ezt tudva, ismét régi immorális eszközhöz nyúlt. **Felülről** akart pressziót gyakorolni a főrendiházi többség szabad, jogos és alkotmányos elhatározására, és ezért rá akarta bírni a királyt, hogy a már megszavazott javaslatokat még a második tárgyalás előtt szentesítse, mert arra számított, hogy a szentesítés tényével újra az egyházpolitika mellett engagálhatja a koronát és hogy a főrendiházi ellenzők számos tagja a korona ezen kikényszerített álláspontja előtt meghajolva, loyális kötelességének fogja ismerni a hátralevő javaslatokat megszavazni, vagy pedig a szavazástól legalább is tartózkodni. De Wekerle ezen törvénnyel alapos kudarcot vallott. Beavatott hóllyról vett értesüléseink szerint ugyanis a király Wekerlénak mult heti bécsi kihallgatása alkalmával félreért-hetlen módon értőre adta, hogy a polgári házasságot majd akkor szentesíti, a mikor

ő azt alapos és lelkiismeretes meggondolás után jónak találja, — ha egyáltalában jónak találja — nem pedig, a mikor ezt a kormány taktikája és pártérdeke kívánja. Wekerlét ezen kijelentés annyira levetette lábáról, hogy azonnal elállott követeléseitől és nem sürgeti többé a szentesítést. Hogy mikor lesz meg a szentesítés, azt e pillanatban a királynak kívül senki, még Wekerle sem tudja, kinek mikor Bócsból Budapestre visszaérkezett, Szilágyi heves szemrehányásokat tett a meghátrálás miatt.

A valuta rendezés.

(H-K) Ha tudni óhajtjuk, hogy mikép állunk a valuta-rendezés ügyével, nem Wekerle optimisztikus felfogását, hanem az osztrák kormány, illetve Plener osztrák pénzügyminiszter e részben tanúsított magatartását kell szemügyre vennünk.

Mert míg nálunk a valutarendezést tüskén-bokron keresztül hajtandó **öncélnak** tekintik s míg a mi pénzügyminiszterünk e tekintetben is kizárólag a **nagyfőke** érdekeit tartja szem előtt, s a tőzsdei üzérkedés malmára hajtja a vizet, addig Ausztriában, főleg mióta Piener vezeteti az osztrák pénzügyeket, kissé több megfontolással járnak el s az osztrák kormány — ugy látszik — semmi hajlamot sem érez arra, hogy pillanatnyi siker kedvéért kalandos pénzügyi politikát folytasson. Egy szóval, Plener nem engedi magának Wekerle által azon felfogást, szügeráltatni, hogy közzifizetések mielőbbi felvétele alkotja meg a monarchia jobb gazdasági jövőjét s hogy ezen cél elérhetéseért semmiféle áldozat sem nagy.

De hogy a dologra térjünk, nyilvánvaló, miszerint a két pénzügyminiszter közt közelebb Budapesten lefolyt tanácskozások, melyek leolyásáról nagy titkolódzás miatt a Bud. Corr. sem képes hírt adni, korántsem végződtek azon eredménynyel, melylyel Wekerle meg lehetne elégedve, jelesül nem eredményezték Plenernek ez irányban való meggyőződését, hogy az osztrák kormány mielőbb és bármely áron szerezze be a valutarendezés céljára még szükséges aranyat. Erre Plener nem mutat semmi hajlandóságot, mert az osztrák részről még hiányzó 88 millió forint értékű arany beszerzése végett kibocsátandó 4 százalékos új aranyjradék 3 és fél milliói frtot tevő évi kamata már egymagában elég volna az osztrák budget egyensúlyának felbillentésére, mely — mint tudjuk — csak nagyon csekély s tegyük hozzá, kiereszkolt felesleget mutat. De még ez mind nem elég, mert a bank is vissza-követeli a maga 80 millió forintját s mivel az ezen adósságból Magyarországot terhelő kvótát mi 50 év alatt kamatmentesen törleszthetjük, az e célból felveendő kölcsön egész kamatterhe szintén Ausztriára hárul.

Plener tehát nem hajlandó oly hitel-műveletekre bocsátkozni, melyek az osztrák budget nagynehezen helyreállított egyensúlyát fenyegetik, de ha fel is lépne ily prozocióval, bizonyos, hogy a Reichsrathban az oly heves oppozícióra találma, mely könnyen kormányválságot idézne elő. Ausztriában ugyanis ma az a felfogás dominál, hogy a készfzetések felvételéről 5-6 év előtt szó sem lehet, sőt ezt is csak a vérmes reményiek hiszik, míg azok, kik több higgadsággal mérlegelik a körülményeket, belátatlanul időkre tolják ki a készfzetések felvételének osztendejét. És ezek, de sőt az optimisták is azon helyes nézetet vallják, hogy nincs semmi szükség arra, miszerint azon arany, mely csak 5-6 év múlva használtatnék fel, már most beszereztessek, gyűmölcsözetenül hevertessék, az államra pedig újabb kamattoher hártassék s szür alatt megmosolyogják Wekerle pénzügyi politikáját, melynek eredménye az, hogy ott fekszik az államkincstárban, részben már a jegybank pénztárában a mit sem gyűmölcsöző holt aranykincs akkor, midőn az Alföldet az éhínség fenyegeti s a gazdaközönység ennek nyhítése végett az utolsó remediumhoz, az adóelengedés kérelmezéséhez fordul.

Ama pénzcsoport, mely a két állam hitelműveleteit finanszírozni szokta s ebből szép zsobpónt huz, persze váltig biztatja az osztrák kormányt, hogy most van a legkedvezőbb alkalom a még hiányzó arany beszerezésére. De Plener — úgy látszik — ismeri a maga rókáit és nem hajlandó fitymólni nekik, hogy szájából a saját kiejtse, kockázata renoméját oly ügyért, melyet Ausztriában félig-meddig már elveszett ügynek tartanak.

BELFÖLD

— Zichy Nándor gróf köszönete.

Zichy Nándor gróf levelet intézett Russó Lénárt kismartonhegyi espereshez, melyben köszönetet mond az esperesi kerületi papság által hozzá intézett üdvözlő táviratért. Zichy gróf levelében arra int, hogy érzüle-

TÁRCA.

A gyermek előkészítése az iskolára.

Irtá: Almássy Ferenc.
Folytatás.

Kiváló figyelemmel legyen a szülő gyermekének öntudatának fejlesztésére. Az öntudat fellépése akkor mutatkozik, midőn a gyermek azt mondja: én tudom, én hallottam, én gondolom stb. Ezen nyilatkozatok kétségkívül első tanujelei az öntudat ébredésének s ennek helyes irányban való fejlesztését fontos kötelességének tartja minden szülő. Folyton kísérmie kell a gyermek kedély állapotát, s alkalmat keresnie arra, hogy öntudata ébressztesék és fejlesztessék. Így pl. kérdezzni: Látom édes gyermekem néked jó kedved van, mondd meg kedvesem, mi okozta néked ezt az örömet? Gondolkozzál, bizonyosan tudni fogod, miért örülsz? Ilyen és hasonló kérdésgörések fejlesztőleg hatnak a belérzékre s önismeretre vezetik a gyermeket. Vannak még többféle eszközök is, melyek az emlékezet gyakorlására fontos hordáróval bírnak; ilyenek: a rövid imádságok, versecskék, a gyermek szellemi fellegéséhez mért rövid mesék s elbeszélések.

Nagy súly fektetendő továbbá a képzelem művelésére is. A tehetség némely gyermeknél oly eleven, hogy könnyen ferde irányt nyer, ha magára hagyatik. Azért kötelessége tehát minden szülőnek azt ébresszteni és képezni, nehogy a gyermek élete a legszebb ékességétől meg legyen fosztva. A képzelem gyakorlásának főbb eszközei: a játékszerek, az elbeszélés és beszélgetés.

A játék elengedhetetlen nevelési eszköz, mert a játéknál a gyermek nem csak mozog, nemcsak izmokat gyakorol; hanem szabad és élénk vidámságban egyéniségét is

tünk és törekvéseink egységesek legyenek, mert csak ezen egység juttathatja diadalra a keresztönységet.

Katholikus körök. A pápai esperesi kerület őszi koronáján nagy lelkesedéssel elhatározta, hogy mozgalmat indít egy Pápdn alakítandó, a környékre is kiható katolikus kör létesítésére. Ilyennek képviselőjük a legközelebb alakítandó székcsfőjérvári katolikus kör is. — A *váci katolikus kör* ügye örvedetesen halad. A szervező bizottság serényen működik és sürin tart üléseket. A katolikus polgárok tömegesen írják alá a kör megalakításáról szóló aláírási íveket. A *szombathelyi kath. kör* új helyiségei pompásan berendezve már készen állanak. A kör helyiségei f. hó 8-án már megnyitattak, az ünnepélyes megnyitás azonban csak december 20-án lesz. — A sok akadály közt, de mégis létesült *rimaszombati kath. olvasó-egylet*, mint már nekünk Rimaszombatból írják, létalapjának biztosítása érdekében egy választmányi határozatnál fogva 10 frtos részvények alapján alkalmas egyleti helyiséget akar létesíteni. Az egylet e célból aláíratit felhívást bocsájított ki, melyet ezonnel olvasóink figyelmébe is melegen ajánlunk.

Minisztertanács. Szombaton délelőtt 10 órától déli 1 óráig tartó minisztertanács volt Budapesten, melyről még ugyanaznap azt híroztelték, hogy Kossuth Ferenc körutazásával is foglalkozott. A N. Fr. Pr. ezzel szemben határozottan kijelenti, hogy ez a nézet téves. A minisztertanács egy szóval sem említette az egész ügyet, mely, mint a kormány bécsi felhivatalosa hozzá teszi, úgy kezd alakulni, hogy elvesztü minden jelentőségét komoly politikuskok előtt. — Már most tessék: A kormány nem törődik Kossuth Ferencel, a főispánok, polgármesterek s többi hivatalos személyek megütintetőleg üdvözik Kossuth Lajos fiát.

Az állami közigazgatás. Hihetetlennek hangzik, de a morális tökéjével már régen esődbe jutott kormánytól már kitélik, a mit a „Politikai Hetiszemle” tegnapi száma állítólag beavatott körökből merített információk alapján ír. A citált lap szerint

látatja, értelmét, akaraterejét és egyéniségét növeli.

S miért játszik a gyermek? Azért, mivel a maga ifju frissességét minden ízben lüktetni érzi; mivel az élet komoly valósága még mint tündérvilág csillogván előtte, amannak sötét köpei és a látszat varázskepei között a választóvonalat meghuzni nem tudja; mivel szemlélni és gondolkodni, érezni és akarni, tenni és élvezni egy és ugyanaz még neki. E végbéli játéka is mindig oly irányban történik, miáltal a dolgokkal mindennemü látható változást hoz létre, ha mindjárt azok el is törnek; a darabok neki ujak, melyeket saját erejével hozott létre. Ennek oka, hogy a gyermek teremteni akar; egy művet akar előállítani, a mit láthat, megtapogathat, mint ez neki örömet okoz. Ezen munkássági ösztön tünik ki minden munkájából; minél jobban igénybe veszi ez az ő munkásságát, annál kedvesebb az neki. A játék a gyermeknek munka és a játékban az ő munkásságát előmozdítani annyi, mint alapot vetni meg a későbbi komoly munkálkodáshoz.

A játékszerek megszerzésénél körülni kell a drága eszközöket, valamint az olyanokat is, melyek nem szedhetők szét, mert a gyermek az olyan játékszerek iránt érdeklődik, melyeknek alakja és könnyen mozgathatósága a teremteni vágyó cselekvési ösztönének alkalmat ad, minden nyomon valami új előállítására. A gyermekkedélyt a csekélységnek látszó játékszerek jobban felerítik, mint a drágák. Sőt haszontalan költokezés is a kis romboló kezébe drága játékszereket adni. Legjobb az olyan játékszer, melyet mozgó képzeletéhez képest sokféleképp tud idomítani, (ilyenek: homok, egy darab fa, agyag, növény, kavics). — s különböző képzetü megvalósítására felhasználni.

ugyanis most, hogy a vármegyei választott tisztviselők mandátuma a *jövő évben* lejár, 1891-ik évi 33-ik törvényeikk (a Szápáry-féle két paragrafus) értelmében a *közigazgatást a vármegyékben állami kinevezett tisztviselők veszik át*. A kormány ugyanis — hogy a szélsőbal obstrukcióját kikerülje, csak egy új két szakaszos törvényjavaslatot nyújt be. Ennek a törvénynek első szakaszában kimondatnék, hogy a mostani választott tisztviselők mandátumát meghosszabítják a megyei közigazgatás végleges rendezéséig, a második szakasz értelmében pedig az időközben megüresedő vármegyei tisztviselői állásokat kinevezés útján töltik be. Igazán difficile est satiram non scribere s most már a legkomolyabban vethetjük fel a kérdést: Erett gondolkodású férfiak ülnek-e a miniszteri bársonyszékekben, vagy pedig közönséges politkai kalandorok?

— Jókai Mór — Kossuth Ferenc.

Jókai Mór a politikus, a ki már annyit ártott Jókai Mórnak, a kultónek, a „Nemzet”-ben nyílt levelet tett közzé Kossuth Ferenchez. A levél klasszikus tanubizonyága azon kettős természetnek, mely Jókai Mórnak, a politikusnak lakozik. Ugyanis ugyanaz a Jókai Mór, a ki 1848-ban lelkes híve volt Kossuth Lajos politikájának, mostani nyílt levelében kifejti, mily veszélyes Kossuth Ferenc agitációja, mennyire lehetetlen eszmék megvalósítására igaztja az országot, midőn a dualisztikus alap megbontására törekszik, mely alap európai érdek, és melynek megbontását az összes európai hatalmak ellenéznek, mint ellenézték 1848-ban. Jókai levelét a következő sorokkal fejezi be:

Szeretett barátom!

Én kérve kérek, egy igaz jó barát, szeretet szívével, egy sokat tapasztalt hazafi komoly aggodalmával: örököld te Kossuth Lajos politikai erényeit; számosak azok és nagyok, de ne örököld Kossuth Lajos egyetlent hibáját. Az égvesszen!

Jókai Mór.

„A gyermek o tekintetben egy kis filosof: nem az új játékszer tetszik neki, ha mindjárt aranyból van is, hanem az összetört puska, fa kard vagy bábu, mely vele együtt élt, mely panasz nélkül engedte magát darabokra szedni, melylyel bizalmasan barátkozott, melyet örömben megcsókolt, bánatában könnyoival áztatott”.

Most pedig, mielőtt a szellemi gyermekélet eme fontos mozzanatáról letérlek, két figyelomre méltó dolgot óhajtok felhozni. Egyik az, hogy játéköközben a beszélgetés mindig tiszta kiejtéssel és hangnyomatosságággal történjék. A másik pedig az, hogy csak bizonyos határig történjék a játszás, s mintegy ennek folytatásaképpen játékszereinek összetakarítására is kell a gyermeket szoktatni. A rendszeretet fog ez által benne fölbredni; a mi oly fontos tényezője lesz majd egykor életrevalóságának — ez sok, sőt erkölcsi értékének — és ez még annál is több.

Igen fontos a nevelésben az itélő tehetség képzése is. Erre alkalmas eszköz a mindennapi beszéd, mivel a beszéd legtöbb esetben az itélet forrásából ered; alkalmas eszköz továbbá az összehasonlítás és megkülönböztetés két tárgyának vagy dolgának. Erre legalkalmasabbak az értelem gyakorlatok, mivel ezek kedvesek a gyermeknek, s rászoktatják a gyors és szabatos összehasonlításra s abból kifolyólag a hasonlóság fölfedezésére és az eltérések megkülönböztetésére. Legjobb eszközül lehet itt felhasználni az érzékszervekkel való teljes gyakorlatot.

A látás érzékét a beszéddel kapcsolatban kell gyakorolni. Először is a lakószoba tárgyait kell tőle kérdezzni; mi ez? mi az? Így megtanulja a tárgyak megnevezését, s e nevek helyes kiejtését. A tárgyak helyes

— **Kossuth Ferenc szigetvári képviselőjelölt.** Kossuth Lajos fia még nincsen visszahonosítva, politikailag még nem eléggé érett, de azért már is képviselő. A „Pécsi Napló“ legutóbbi száma erre vonatkozólag ezeket írja:

„Mint a legbiztosabb helyről értesülünk. Kossuth Ferenc néhány hét múlva már tagja lesz a magyar képviselőháznak. Kossuth már két, 1895-ik évre érvényes választási névjegyzékben szerepel, és így az 1895-ik évre választható és választható. Pécs szomszédságában Szigetváron fog képviselőjelöltként föl lépni, amennyiben Szigetvár jelenlegi országgyűlési képviselője, az agg Foruszek Sándor, december hóban tekintettel előrehaladt korára és betegeskedésére, Tomond képviselőségéről. — A kiírandó új választásnál előreláthatólag senki sem fog Kossuth Ferenccel szemben fellépni, és így megválasztása egyhangulag fog megtörténni. . . . A szigetváriak nagyban készülnek fogadni Kossuthot. Ez lesz az országban az első indokolt fogadtatás, mert Kossuth politikai szereplése csak akkor veheti kezdetét, mikor mint képviselőjelölt lép föl, és mint ilyen mondja el programbeszédét.“

Ha Zrinyi Miklós ezt előre látta volna, bizony nem halt volna Szigetvárárt hősi halált

KÜLFÖLD.

— **Vatikánból.** A katolikus hit-és egyházi egységnek Keleten való visszaállítása ügyében XIII. Leo pápa által összehívott konferencia a múlt hét végén befejezte tanácskozását. A konferencia pozitív eredménye az: felállítás a Propaganda Kongregációjával párhuzamosan a keleti keresztények ügyei számára, „ad fovendam unionem“ egy külön Kongregáció felállítására, és szervezése és megnyitása különösen g.-kath. iskolának, szemináriumnak, az egész Keleten. Tagadhatatlan, hogy mindakettő határozatosan fog hozzájárulni ahhoz, hogy a keletiek a kath. egyházat megismerjék s elfogulásaikról leszokjanak. A katolikus egyház Keleten nem latinizál, nem akarja az ott élő ősi különleges szokásokat megsemmisíteni; csak Krisztus törvényének akar érvényt szerezni annak, i. e., hogy Pétert mindenki az egyház fejének ismerje el.

kiejtése után meg kell ismertetni a színökkel. A színök megszömlélése után át kell térni a tárgyak alakjára; meg kell ismertetni vele a négyesügi, korok, lapos, husszúkás stb. tárgyakat. Ezek után a tárgyakat helyökre nézve kell ismertetni: pl. a szók a falnál van, az asztal a szoba közepén stb. Ha a tárgyak nevével, alakjával s egyéb tulajdonságával tisztában van, át lehet térni a tárgyak részeire, pl. az asztalnak van lába. Míj van az asztalnak? Hány lába van az asztalnak, számlál meg!

Minden beszédgyakorlatnál, a monnyiro a tárgy természetét megengedi, mindig szemléltetni kell, vagyis mutatni a tárgyat, melynek nevét tulajdonságát mondja el a gyermek vagy hasonlítja össze más tárggyal.

Sokszor panaszkodnak a szülők, hogy gyermekök folyton beszél, kérdez s nem tudják ezen vágyát kielégíteni. Az itt ismerttetett beszédgyakorlatokkal könnyen kielehet elégténi a kis feleség beszédvágyát, sőt a beszédre való azon készségét föl kell használni értelmi kiképzésére is.

Tudvalevő dolog az, hogy ha valamely tárgyat jól meg akarunk nézni, tehát pontos szemléletünköt akarjuk tenni, azt közünkbe vesszük, megmozdítjuk, megtapintjuk, néha izeljük vagy meg is szagoljuk; s végre az ilyen uton szerzett fogalmaknak nevet adunk. Mivel az egyszerű fogalmak csak is az érzékek által nevezhetők meg, itt sommiféle magyarázat s értelmezés céllhoz nem vezet, mert a gyermek magának a színről csak úgy tud fogalmat alkotni, ha azt látja, az ódes és savanyu fogalmakról. ha a cukrot, ecetet megizleli stb.

(Vöga köv.)

— **Németország.** Heyden miniszter lemondott s a császár Hammerstein-Loxter hannotveri tartományi mar-ált azeveze ki földművelésügyi miniszteré.

— **Amerika.** Az Egyesült Államok kongresszusi választásai a múlt héten folytak le s azon eredményre vezettek, hogy a republikánusok döntő győzelmet arattak a demokrátaik fölött.

TÁVIRATOK.

III. Sándor temetése.

Szt.-Pétervár, nov. 12. (Ered. táv.)

III. Sándor cár holttestemé tegnap délelőtt 10 órakor érkezett ide. A vasutól kezdve egészen az őrangyalról nevezett katedrálisig, óriási néptömeg töltötte be a mély gyászban pompázó utakat. A pályaudvaron a gyászmenetet Sörgius nagyherceg a Moszkva városi kormányzó, a metropolita, a főparancsnok, a nemesség a polgárság és a nép nagyszámu küldöttségei fogadták. A gyászvonattal együtt II. Miklós cár, az özvegy cárné, s a cári család összes tagjai érkeztek, kiket Sörgius nagyherceg üdvözölt.

A leírhatatlanul nagyszerű gyászmenet a Kalanov-téren és utcán, a Vörös kapun, a Mjasznikája, a Ljuban téren s az iberi és Spasszui-kapun át a Kremlbe vonult.

Az összes templomok előtt, melyek mellett a gyászmenet elhaladt, a papság szentképekkel s egyházi lobogókkal várta a halott cár ravalalát, mely előtt aztán a nem egyesült egyház ritusa szerint rövid gyász istentiszteletet tartottak. Nagyszerű látvány volt az iberi Boldogasszony kápolnája előtt, hol a papság egy ezernyi gyémántektől csillogó esda tevő Máriaképpel várta a koporsót. A jelenet oly megható volt, hogy a nép a csodatévő kép és a halott cár koporsója láttára tördre borult.

A gyászmenetet katonaság és több száz főnyi papság nyitotta meg, a koporsó után pedig II. Miklós cár és a cári család többi tagjai, és számos bel-és külföldi méltóság haladtak. Nagy feltűnést keltek a Romanovház lobogója, valamint a cári sással díszített vörös hercei zászló, melyeket a koporsó előtt vitték. Ugyanesek a koporsó előtt vitték a cár összes rendjeleit, a cári lobogót, a cári paizsot és a cári kardot valamint a georgiai, tauriai, szibériai, lengyel asztrachani és kazáni koronákat, a Romanov-család szt.-pétervári korszakának bírodalmi almáját, cári pálcáját és koronáját.

A koporsót az őrangyalról nevezett székesegyházba vitték, a hol három napig közszemlére teszik. Szordán Szt.-Pétervárra szállják s ott e hó 20-án örök nyugalomra helyezik III-ik sándor cárt.

Bécs, nov. 12. (Ered. táv.) Károly Lajos főherceg és György görög király ma délben Szt.-Pétervárra utaztak. Ugyanesek ma utazot innen a cár temetésére a III. Sándor cár nevét viselő, Temesvárott állomásozó 61. cs. és kir. gyalogezrednek három tagból álló küldöttsége is.

A költségvetési vita.

Budapest, nov. 12. (Eredeti távirat.) Váratlanul esakály részvét mellett kezdte ma a ház a jövő évi költségvetés általános tárgyalását.

Hogodús Sándor előadó hosszú beszédben ajánlotta a költségvetés elfogadását. A kormányparti Scherer Frigyes hasonlóképen a költségvetés mellett szólalt föl.

Molnár József függetlenségi, és Horánszky Nándor a nemzeti párt részéről és nevében hosszú indoklás után kijelentették, hogy nem fogadják el a költségvetést.

A vitát holnap folytatják.

Kossuth Ferenc Szegeden.

Szeged nov. 12. (Ered. táv.) Kossuth Ferenc tegnap radikál-függetlenségi barátai kíséretében Szegeden időzött, hol a nép-

nek elámitott része örjngő lelkeséssel fogadta. Kossuth itt is beszélt s ismét nevelésügyi pathosszal dícsőfítette atyját. Ma Hódmezővásárhelyen ismételte a komédiát.

Kossuth Ferenc visszahonosítására nézve a „Frendemblatt“. a külügyminiszter lapja kijelenti, hogy Kossuth Ferennek kell tenni a hűségesküt, mert Kossuth Ferenc most még állampolgár és az orosz királynak letette a hűségesküt.

Előkészületek a kath. nagygyűléshez.

A liberális elemek azon hitvány fegyvere, mely a 20-kros belépti díjakból akart fegyvert kovácsolni a kath. nagygyűlés ellen, esütörtököt mondott. Fejérvár hitbuzgó közönsége csakhamar bolátta, hogy midőn az első pillanatra hitelt adott az izgatónak, ezen ellenfeleink malmára baltotta a vizet és ma már százával jönnek a kath. polgárok jogyet szerezni a nagygyűlésre. Belátták, hogy mi nem népesödület akarunk csinálni, hanem komoly méltóságtoles tiltakozást, a melyben csak meglett férfiak, szavazó polgárok vesznek részt.

Figyelmeztetjük azért mindazokat, a kiknek felügyeletére a jegyek kiosztása bizott, hogy nők és gyermekek a gyűlésen részt nem vehetnek, tehát azoknak jogyet ki a e adjanak.

A nők számára fenntartott karzatjegyek és ülőhelyek egyedül a nagygyűlés irodájában (Szent István-tér 1. sz.) kaphatók.

Azonkívül mindazoknak, a kik mint megbízható katolikus emberek ismeretesek, ingyen is kiadhatók az állójegyek, ellenese esetben pedig nemesek 20 krért, hanem semmi áron sem.

Egy külön karzat a főrangú nők számára tartatott fenn, a hova külön bejárat vezet és minden tolongás nélkül megközelelhető.

Figyelmeztetjük a községek előjárót, hogy a felvonásnál sem micsetre sem használjanak egyházi zászlókat, vagy jelvényeket, mert az egy tavaly a komáromi kath. gyűlés alkalmával kiadott miniszteri rendelet értelmében tilos.

A menet egy nagy nemzeti zászló alatt fog kivonulni a szt. István-térről, tehát más mindenféle zászló fölösleges. A zászlót egy tekintélyes fejérvári polgár fogja elő vinni, két nyomon követnek az elökök: Zichy Nándor, Cziráky Antal, Esterházy Miklós Mária, Zichy János grófok, Szőgyény Marich Géza, Kégl György, Meszlény Benedek, továbbá a főpapság és egyéb megjelent notabilitások.

A lövöld helyiségébe a menet felvonulása előtt csak a női karzatokra szóló jegyekkel lehet bejutni. Azért mindenki jól teszi, ha inkább a menetben vesz részt, mintsem ottkűnn kelljen áldogálnia.

A rendezőség, mely több mint háromszáz tagból áll, tegnap é. c. 10 órakor a Kostyelik-féle vendéglőben és d. u. 1/4 órakor a kath. legénygyűlölet helyiségében gyűléseket tartott, a hol részletesen megmagyaráztattat a már általunk is közöli gyűlékezés és indulás sorrendje.

A rendezők jövő vasárnap reggeli 8 órakor fognak a Kostyelik-vendéglőben és a tüzöltő-örtányán gyülekezni, a honnan karzatjajukat feltűzve és csapatokra osztva fognak kijelölt helyekre vonulni.

A 200-as bizottság tagjai szintén kértnek, hogy sziveskedjenek mielőbb jelvényeiket a központi irodában átvenni.

A végrehajtó bizottság felszólítja a város polgárságát, hogy mindazok, a kik a nagygyűlésen résztvevő és távolabb lakó vendégek számára hajlandók lennének szobákat átengedni, szivesked-

jenek azt a nagygyűlés irodájának (Szt.-István-ler 1. sz.) mielőbb bejelenteni. Kéretnek egyszerűs mind a kath. polgárok, hogy a nagygyűlés napján az egész várost, de különösen a Kossuth-, Széchenyi-, Új- és Apáca-utcákat — a merre a menet elvonul, — nemzeti lobogókkal feldíszíteni sziveskedjenek.

A székesfejérváriak a következő helye-lyeken válthatják meg a belépti jegyeket: **Belváros:** Szt. István-ter 1. **Felsőváros:** Berrogi József és Fröschl József; **Víziváros:** Stolcner Ferenc és Pénzes Imre; **Radváros:** Kostyelik Ferenc; **Tóváros:** Almásy Ferenc és hantosi Kiss Mihály; **Felsőváros II. kerület:** Fister János, Szikes József és Antal Ferenc uraknál.

Belépti jegyek az egyes községek plebánosainál mindenütt kaphatók.

Ülő és karzatjegyért egyenesen az irodához kell fordulni.

Az ingyenyjegyek kiosztása a plebánosi és bizottsági tagok belátására bízott.

A bizottsági és belépti jelvények a jövő hét folyamán szintén az irodában lesznek átvehetőek.

Különösen kérjük a vasutmenti községek előjártóit, hogy a résztvevők számáról bennünket mielőbb értesítsenek, valamint arról is, óhajtanak-e különvonatot.

Külön meghívóra senkire várjon, hanem a ki jönni akar, kérjen egyenesen belépti jegyet, mely ugys névre szól.

A gyűlés után semmiféle hivatalos bankett nem lesz, hanem mindenki tetszése szerint való vendéglőben étkezhetik.

A vidékről érkező nagyobb számú küldöttségek legjobban teszik, ha akár vasuton, akár kocsin érkeznek, egy csoportban maradnak és úgy vonulnak a városház-térre, ahol a rendezők kijelölik helyeiket. A székesgyházba ugysem fognak mindnyájan beférti, azért várják meg az isstentisztelet végét, midőn az elnökség vezetésével a menet megindul a lövöldébe.

Ha a küldött jegyek nem lennének elégségesek, az illetők jó előre jelentsék be az irodának, nehogy az utolsó napokban való munkatorlás által zavarok származzanak. A belépti jegyek a bevonulás alkalmával a lövöldébe bejáratánál látható módon viseltessenek.

A kath. nagygyűlésre a felvonulás következőképen történik.

Gyülekezés.

1. A szt. István-templom előtti téren és a szt. István-utcában a más megyebeliek és küldöttségeik állnak fel.

2. Tó- és palotaváros feláll a palotai kapuban egészen az iskola-uten torkolatáig, hol a tó- és palotaváros rendezői állnak sorfalat.

3. A püspök-kutnál egészen a tüzlőtanyáig állnak:

A sz. egyh. alesperesi kerület. (Pákoz, Sárpentele, Urhida, Szt. Mihály.) Sz. egyh. közép ker. (Aba, Füle, Káloz, N. Láng, Polgárdi, Sár-Keresztur, Szabad-Battyán.) Alsó ker.: (Alap, Előszállás, Hercegfalva, K. Baracs, Sárbogárd, Sár-sz. Miklós, Vajta.) (Adony, Duna-Pentele, N. Hantos, Perkáta, R. Almás, Sárosi, Seregélyes.) (Bicske, Bia, Budakesz, Étyek, Kis-Torhagy, Mány, Perbál, Tinnye, Zsámbék.) (Budafok, Eresi, Erd, Martonvásár Rác-Keresztur, Soós, Tárnok, Tétény, Török-Bálint.) A szigetiek: (Csepel, Csep, R. Keve, Újfalu, Borosjenő, Hídegyut, Kaláz, N. Kovács, P. Csaba, Solmár, Üröm, Vörösvár, Bogdány, Csobánka, Monostor, P. Szántó, P. sz. Kereszt, P. sz. László, Pomáz, Tótfalu.)

4. A tüzlőtanyától a kórház felé a vízi város gyülekeznek. A kórház-utcat a városház-tértől, valamint a vidékieket a vízi-városi néptől ugyan ezen városrész rendezői sorfala választja el.

5. A püspökség terén helyet foglalnak: A fejérvári felső esp. kerület: (B. Sárkány, Balinka, Bodajk, Csököcs, Csőr, Iszaka-szt.-György, Isztimér, Kuti, Moár, Opdód.) (Csákvár, Alusuth, Boglár, Csákberény, Felsőfűt, Gánth, Kozma, M. Almás, Pátka, Szár, Zámoly.)

6. A Nádor-utcában ogoszon a Vajmár sarokig a felső-város I. és II. kerülete. A püspök teret a városház-tórtól valamint a Nádor-utcatól a felső-város rendezőinek sorfala választja ol.

Indulás.

1. Az elnökség és 200-as bizottság indul az üresen hagyott városház-tórtól.

2. Nyomban követi őket a Szt-István-utca álló vidékiek csoportja.

3. A vidékiek után a palota- és tóváros a Felmayer-tórtól.

4. A püspök-kutnál lévő községek, utánuk a víziváros.

5) A püspöktéren lévő községek, utánuk a felsőváros.

A menet csendben 8-as, vagy 10-es sorokban vonul a Kossuth-, Széchenyi-utcaikon és új-uton a lövöldéig.

A menetben annyival is inkább tanácsos résztvenni, mert a lövöldébe előre bemeni nem lehet.

Városi és vidéki hírek.

Simor János szobra. Az esztergomi bazilika egyik fülkéjében, amelyet Magyarország egykori nagyevü primásának, Pázmány Péternek szobra díszít, nemsokára Simor Jánosnak városunk halhatatlan emlékü szülőttének márvány-szobrát fogják elhelyezni. Vas z a r y Kolozs bíboros hercegprímás állítatta fel a szobrot, melynek mintáját Strobl Alajos már el is készítette. Álló alakban teljes püspöki ornátusban, kezében a pásztorbottal ábrázolja majd a szobor Simor Jánost. Az arc a dícsőült egyházfőjedelem minden vonását éléken tükrözi vissza. A szobrot karrarai márványból fogják kifaragni.

Ülések a városnál. A városi jogügyi szakosztály e hó 14-én délután 2 órakor ülést tart. — Ugyancsak üléseket tartanak november 16-án délután 2 órakor a kórházügyi, és ugyanaz nap délután 2 órakor az agg- és szegényügyi bizottságok.

Személyi hír. Zichy Nándorné grófnő ő nagyméltósága és leánya, Livia grófnő szombaton Pécsen időztek, ahol jelen voltak egy rendkívül sikerült hangversenyen, melyet főúri hölgyek rendeztek szegény tanulók javára.

Ifj. dr. Zichy János gróf szombaton elnökolt a budapesti Szt.-Imre Egyetlet közgyűlésén, mely alkalommal igen hatásos beszédben kifejtette a kath. ifjúsági egylet vezérelveit, céljait és feladatát. Tegnap este pedig az egylet diszközgyűlésén elnökolt a gróf, ki ez uttal Szt.-Imre hercegnok Vaszary János festő által készített remek képét lepeltelte le az egylet helyiségében.

Kinevezés. A király a közös külügyminiszter előterjesztése folytán lászlófalvi Vélies Lajos címzetes követségi tanácsost II. osztályu követségi tanácsossá nevezte ki. Vélies Lajos a berlini nagykövetségnél működik.

Pótló és javító érettségi vizsgálat. A székesfejérvári tankerületből a II. potló- és javító érettségi vizsgálat f. évi december 19-én fog a helybeli kath. főgimnáziumban megtartani. — Az érdekeltek tartoznak egy nappal előbb, vagyis folyó évi december 18-án az igazgatóságnál jelentkezni. Székesfejérvár, 1894. nov. 12. **Pal-ler Kelemen**, főgimnáziumi igazgató.

A katolikus legényegylet tegnap este saját helyiségében (Kossuth-utca 6. szám) minden tekintetben sikerült zártkörű táncvigalmst rendezett, mely csak jóval éjjel után végződött. A négyeschet 24—26 pár táncolta.

Jótekonycélu előadás. A duna-Adonyi ifjuság folyó hó 24-én este 8 órakor Micholcsz Ferenc duna-Adonyi kávéház termében jótekonycélu műkedvelői előadást rendez, melyre most kültették szét a meghívókat. Az előadást zártkörű tánemulatság követi. Felfűzetések köszönnel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

A gyógyszerum. Behring professzor korszakalkotó felfedezése, a difteritisz elleni gyógyszerum városunkba is elérkezett s valamint az egész világon, ugy itt is, egy kissé vérmes reményeket fűztek hozzá. Az azóta tett tapasztalatok csakugyan azt bizonyítják, hogy a gyógyszerumnak nagy gyógyító ereje van és hogy majd, ha még jobban tökéletesítik és tanulmányozzák, óriási mértékben fogja csökkenteni a difteritisz-halalozások számát. A belügyminiszter most leiratban arról értesítette Székesfejérvár közönségét, hogy a szum készitési módjának és alkalmazásának tanulmányozása végett szakértöket küldött ki Francia- és Németországba és hogy majd azok jelentéseinek beérkezése után a kívánatosnak mutakozó lépéseket meg fogja tenni, hogy a hazai szükséglet azon esetre, ha a gyógyszerumhoz kötött remények tényleg megvalósulnának, mielőbb és pedig lehetőleg az országban való készítés útján legyen fedezhető.

Korosolya- és tennispálya Moórött. A Moóri választókerület országos képviselője, A t z é l Béla báró, 1800 frtot adott, hogy ezen összezen Moórött egy korosolya és lason-tenisz pálya létesítsék. E pálya valamint a hozzátartozó épület Kovács Sándor főszolgabíró ellenörzés mellett már elkészült, és az egyletnek mihelyt a megalakul, átfogadati. A pálya területumát Kohn Zsigmond esekély bérösszegért a legnagyobb előkészítéssel engedte át mindaddig, míg az egylet fonnáll, sőt hajlandó azt bármikor örök áron is mérsékelt összegért az egyletnek átadni.

Helyreigazítás. Lapunk legutóbbi számának „Adomány” c. hírébe sajnálhato nyomdaihiba csuszott bele. E szerint Prifach József nagyrpósta a székesfejérvári jótekonycélu csak 20 frtot adományozott. Ö mltósága azonban nem 20, hanem 50 (ötven) frtot adományozott az egyletnek, mit özennel félreörtesek elkerülése céljából helyreigazítunk.

Közönet nyilvánítás. Vettük a következő sorokat: Az ev. ref. jótekonycélu nőegylet e hó 11-én délután osztáki szegény sorsu tanulók részére készített téli ruházatot; ez alkalommal nemesak az ev. ref. iskolába járó növendékek részesültek a nőegylet jótekonycélu támogatásában, hanem a tóvárosi községi iskola tanulói közül is 6 fiu és 8 leány, összesen 14 röm. kath. vallásu tanuló lett ellátva jó meleg, új téli ruhával. Bár a jótett önmagában hordja legfőbb jutalmát, mégis a tóvárosi községi iskola tanítókarra köteleességének ismeri, hogy az ev. ref. nőegylet e szivessegeért nyilvánosan is köszönetöt kifejezze. Fogadja azért az ev. ref. nőegylet elnökője Molnár Béláné urnő Ö nagysága és az egylet minden egyes tagja a felruházottak és a tanítókar forró köszönetét, engedje a Mindenható, hogy jötteiket minél tovább és minél fokozottabb mérvben gyakorolhassák. A tanítókar nevében S o l y o m Lajos, vezetőtanító.

Exarits János. F. hó 3-ika óta, a midőn Exarits János hírhedt betörött Győrbeli Székesfejérvárra hozták, immár két gyanusított van letartóztatva a Reichard-féle betörés ügyében. Az eddigi vizsgálat, melynek során Grünhut Lajost is, Exarits Jánost is kihallgatták, nem tudott egyebet kidörteni annál, hogy talán mégis Grünhut La-

jos az egyik betörő. Grünhut Lajos állhatatosan tagad s valóságos kétségbeesett jeleneteket játszik le egy-egy kihallgatás alkalmával. Állandóan sr. Exarits János konokul tagadja, hogy Grünhut Lajossal összeköttetésben állott s hogy a Reichard-féle betörésben részt vett volna. Ennek Exarits viselt dolgaira való tekintettel nincs is valószínűsége, mert ő mindig csak en gros dolgozott és sohasem avatkozott detail üzletekbe. Exarits különben is sokkal ravaszabb gonosztevő, semmint bélyegeket és váltóblankettákat lopva, magát azok értékesítésekor az elfogás veszélyének tenni ki. Egyebekben a vizsgálat folyik, mindkét gyanúsítottat sűrűn hallgatják ki s gondosan titkolnak minden az ügy érdemére vonatkozó dolgot a nyilvánosság elől.

Névváltoztatások. A váli illetőségű és Budapesten lakó kiskoru Pollák Márton vezetőknévét a belügyminiszter engedélyével „Havas“-ra változtatta át. Kohn Izrael vápalotai illetőségű, budapesti lakos ugy a maga, mint kiskoru gyermekei vezetőknévének „Kovács“-ra kért átváltoztatását a belügyminiszter megegyedte.

Műkedvelői előadás. F. hó 24-én Katalin estéjén a duna-adornyi műkedvelők az „adornyi túzóltó egyet“ javára Szigligeti Edének *Liliomfi* c. három felvonásos vigjátékát fogják előadni. Mint rendező Kovács Andor szerepel. A szerepek így vannak kiosztva: Szilvai professor Gyurikovich Géza ur. Camilla Bélik Augustza k. a. Mariska növendéko, árva Klatik Anna k. a. Liliomfi Kovács Andor ur. Szellemfi Krausz Alajos ur. Schwartz pesti fogadás, Csizmadia János ur. Adolf, fia Illés Géza ur. Szomszódasszony Krámmér Torus k. a. Kányai telogi fogadás Pével Ferenc ur. Erzi leánya Michilis Teruska k. a. Gyuri, pincér Kalmár Gyula ur. — Az előadás pont 8 óraker kezdődik. Az előadást kotilionnal egybekötött tánc követi. Felülfizetések a jótékony cél érdekében köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

Örökösök kerestetnek. A székesfejérvári kir. törvényszék mint birtokbíróság felhívja mindazokat, kik néhai Bosunits Józsefné, Schneider Máriaának érd-diód-pusztai, néhai özv. Kocsis Józsefné szül. Tóth Terézia székesfejérvári, néhai Horváth András és neje Kiss Zsuzsanna sárosdi, néhai Györke Lidiá-

nak Györke Sándorné Csiki Julianna és Györke Mária gárdonyi, végre néhai Horváth Adam cecei ingatlanaira örökösödési joggal bírnának, hogy ezt a törvényszabta időben a törvényszéknél bejelentsek.

Irodalom és Művészet.

Kath. németh lap. Streicher József németbolyi plébános és Virágh Ferenc ottani káplán a „Magyar Néplap“ szerkesztőségéhez intézett nyílt levélben megpendítették az omlított hetilap 6 m e t kiadásának eszméjét s egyuttal Streicher plébános 50 frtot, Virágh káplán 25 frtot ajánlott föl a meginduló lap céljaira. A „M. Néplap“ szerkesztősége az eszmét azonnal magáévé vette, és 520 darab 10 frtos részvényre előjegyzést nyitott dec. 1-ig. Semmi kétség, hogy a kath. ügyért lelkesedők ez összeget össze fogják adni s a tót „Krestán“ utján újévkor meglesz a „Der Christ“ is.

Vidéki hirlapirodalom. Miskolcon december 1-én „Borsodi Hirlap“ emen új napilap indul meg pártonkívüli programmal. Az új lap felélős-szerkesztője *Ldncz-Horvay* Viktor, a „Nemzeti Ujság“ volt főmunkatársa.

Világ Napló c. alatt tegnap indult meg Budapesten egy nálunk eddig ismeretlen fajta hetilap, mely az összes bel- és külföldi lapokból állítja össze egyesben és érdekesen a lefolyt hét legnevezetesebb eseményeit a politika, közművelődés, tudomány, művészet, irodalom stb. terén. A „Világ Napló“ szerkesztője J. Virágh Béla, kinek címere (Budapest, VIII. üllői-ut 46.) az előfizetési pénzek küldendők. A „Világ Napló“ előfizetési ára egy évre 6, félévre 3 frt.

Szerkesztői üzenetek.

R. Budapest. 1. Egész eredeti = olyan valóságos sorsjegy, melyet csak egy ember vesz. Fél eredeti = kettőn veszik megfelelve az árat, tehát egyre fél jut. A többi aztán könnyen érthető. Különösen az u. n. sorsjegy társulatoknál divik. — 2.) Csak Hamburgban kaphatók. — 3. Köszönet a jó kiváratért. — **Panasz!** Majd vala-

mikor közüljük. — V. B. Galántha. Ezt még kiűn és éretten meg kell beszélni a postával. — **Dr. Patissy Várjuk.** — A váró teremben. Igen sajnáljuk, de mi csak eredeti tárcákat küldünk.

Közgazdaság.

A déli vasut megállamosítása. Szombaton kezdődtek meg Bécsben, mint erről már hirt adtunk, a magyar és osztrák kormány meghatalmazottai közt a tárgyalások a déli vasut képviselőivel és előre láthatólag jó idő fog betelni, míg a tárgyalások befejezhetőek lesznek. A két állam azért kezdte már meg a tárgyalásokat, írja a B. T. mert tekintettel voltak azon nehézségekre, melyeket a déli vasut olasz részének megváltási hányada és annak elszámolása a két állam javára képezni fog. Az engedélyokmány értelmében a prioritás megváltása, mely 1896 január elsején volna lehetséges, különben is megvalósíthatatlannak tűnt ki és így az állami üzembe való átvételre irányuló tárgyalásokra nézve mindegy volt, akár előbb, akár később kezdődnek egy évvel, mert hiszen 1896-ban is ezen alapon csak új, szabad megogyezés volna lehetséges.

Fejérmegyei buza a budapesti gabonapiacon. A budapesti gabonapiacon eladatott nov. 10-én: 300 mm. 77.5 k. és 200 mm. 79 k. 6.60 frt, 200 mm. 80 k. 6.65 frt.

A hirdető közönség figyelmébe!

Tisztelettel tudatjuk a nagyérdemű közönséggel, hogy a

„FEJÉRMEGYEI NAPLÓ“

a kath. nagygyűlés alkalmából több ezer példányban fog megjelenni; miert is alkalom kínálkozik hirdetésre, melyek a legintányosabb áron felvételnek.

HEKSCHER JÓZSEF bankár és váltóiroda tulajdonoshoz

Hamburgban.

Rényemény esetleg 500,000 márká.

Szerencse hirdetemény

A nyereményekért kezeséget vállal az állam

Meghívó ama **NERÉS-ESÉLYENEK (Chance-ök)** részvételére, melyet a HAMBURG állam által biztosított nagy

PÉNZ-LOTTO

nyugt. és a melyen **okvetlen nyerni kell.**

10 millió és 868.900 márkát

Ezen előnyös PÉNZ-LOTTO nyereményei lóven tervezetileg csak 110.000 sorsjegy, a következők:

A legnagyobb nyeremény esetleg 500.000 márká.

Prémium 300.000 márká	46 nyeremény á 5000 márká
1 nyeremény á 200.000 márká	108 nyeremény á 3000 márká
1 nyeremény á 100.000 márká	206 nyeremény á 2000 márká
1 nyeremény á 75.000 márká	752 nyeremény á 1000 márká
1 nyeremény á 70.000 márká	1530 nyeremény á 400 márká
1 nyeremény á 65.000 márká	80 nyeremény á 300 márká
1 nyeremény á 60.000 márká	180 nyer. á 200. 180 márká
1 nyeremény á 55.000 márká	38845 nyeremény á 155 márká
1 nyeremény á 50.000 márká	6994 nyer. á 131. 100. 98 márká
1 nyeremény á 40.000 márká	6848 nyer. á 69. 42. 20 márká
1 nyeremény á 20.000 márká	
1 nyeremény á 10.000 márká	

Egészbe 55.400 nyereményű néhány hónap letelte alatt 7-szeri felosztás mellett biztosan történnik.

Az 1-56 oszt., főnyeremény 50.000 márká, a 2-ik oszt. 55.000 márká, a 3-ik oszt. 70.000 márká, a 4-ik oszt. 85.000 márká, a 5-ik oszt. 100.000 márká, a 6-ik oszt. 120.000 márká, a 7-ik oszt. 200.000 márká és a 800.000 márkás melléknyereményű, esetleg 500.000 márkára emelkedhetik.

Az 1-ső hivatalosan megállapított sorsszáasért **egy egész eredeti sorsjegy csak 3.50 kr. egy fél eredeti sorsjegy csak 1.75 kr. egy negyed eredeti sorsjegy csak 90 kr.**

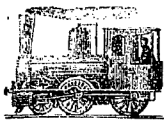
A megjelölt sorsszám után a résztvevők mind egyike minden felosztásnál azonnal megkapja a nyertesek huzait lejtámon.

Az állam kisével ellátott sorsoklasi tervezet, mely a behatárolt és a nyeremények elosztásáról a 7-ik osztályban felváltogostást nyújt, **kiváratra ingyen kitudom meg és pedig előre.**

A nyeremények kifizetése és szétkülönsége az érdekeltek részére közvetlen általam eszkeztölhetik pontosan és a legszigorubb titoktartás mellett.

Megrendeléseket postán vagy levei útján kérem. Köszönettel a közellévén a huzások ideje, a megrendelésekkel szommal bizalommaljessen forduljanak. Legkésőbb

1894. november 21-ig

Vasúti menetrend!

Budapest központból Kelenföldre indul

Reggel: 6 óra 40 percekor.
 Délután: 2 óra 05 percekor.
 " 4 óra 25 percekor.
 Este: 7 óra 15 percekor.
 " 8 óra 50 percekor.

Bpest központból Kelenföldre érkezik:

Reggel 7 óra 13 percekor.
 Délután 2 óra 31 percekor.
 " 5 óra 32 percekor.
 Este 7 óra 50 percekor.
 " 9 óra 32 percekor.

Budapestről Székesfejérvár felé:

Reggel 7 ó. 5 p. személyvonat indul
 Martonvásárról indul 8 ó. 13 p. reg.
 Székesfehérvárra érkezik 9 ó. 16 p.
 Délbe 2 ó. 25 p. indul vegyesvonat.
 Martonvásárról indul 3 ó. 30 p. d. u.
 Székesfehérvárra érkezik 4 ó. 27 p.
 Délután 5 ó. 25 p. vegyesvonat indul
 Martonvásárról indul 5 ó. 31 p. este.
 Székesfehérvárra érkezik 7 ó. 39 p.
 Este 7 ó. 45 p. a gyorsvonat indul
 Martonvásárról indul 8 ó. 31. este.
 Székesfehérvárra érkezik 9 ó. 10 p.
 Este 9 óra 25 percekor indul
 Martonvásárról indul 10 ó. 35 p. este.
 Székesfehérvárra érkezik 11 ó. 33 p. éj.

Székesfejérvárról Budapest felé:

Reggel 4 ó. 24 p. személyvonat indul
 Martonvásárra érkezik 5 ó. 21 p. éj.
 Budapestre érkezik 6 ó. 29 p.
 Reggel 6 ó. 15 p. vegyesvonat indul
 Martonvásárra érkezik 7 ó. 16 p. reg.
 Budapestre érkezik 8 ó. 16 p.
 Dél előtt 8 ó. 49 p. gyorsvonat indul
 Martonvásárra érkezik 9 ó. 29 p. d. e.
 Budapestre érkezik 10 ó. 9 p.
 Délután 2 ó. 35 p. vegyesvonat indul
 Martonvásárra érkezik 3 ó. 32 p. d. u.
 Budapestre érkezik 4 ó. 31 p.
 Este 6 ó. 8 p. személyvonat indul
 Martonvásárra érkezik 7 ó. 08 p. este.
 Budapestre érkezik 8 ó. 12 p. este.

Kelenföldről Budapest felé indul

Reggel 6 óra 21 percekor
 Dél előtt 8 óra 08 percekor
 " 10 óra 04 percekor
 Délután 4 óra. 23 p. (csak Budára.)
 Este 8 óra 04 percekor

Kelenföldről Bpest központba érkezik

Reggel 6 óra 40 percekor
 Dél előtt 9 óra 15 percekor
 " 10 óra 35 percekor
 Este 8 óra 40 percekor

Sz.-Fejérvárról Nagy-Kanizsa felé:

Dél előtt 9 ó. 26 p. személyvonat indul
 Nagy-Kanizsára érkezik 1 ó. 39 p. d. u.
 Délután 4 óra 33 p. vegyesvonat indul
 Siófokra érkezik 5 óra 52 percekor.
 Nagy-Kanizsára érkezik 8 ó. 44 p.
 Este 9 óra 17 p. gyorsv. indul
 Siófokra érkezik 10 óra 10 perc.
 Nagy-Kanizsára érkezik 12 óra 10 p.
 Éjjel 11 óra 43 percekor indul
 Siófokra érkezik 1 óra 03 percekor.
 Kanizsára érkezik 3 ó. 52 p. reggel.

Nagy-Kanizsáról Sz.-Fejérvár felé:

Reggel 5 ó. 47 p. gyorsvonat indul
 Siófokról indul 7 óra 46 percekor.
 Székesfehérvárra érkezik 8 ó. 39 p.
 Reggel 10 óra 0 p. vegyesvonat indul
 Siófokról indul 12 óra 52 percekor.
 Székesfehérvárra érkezik 2 óra 10 p
 Délután 2 óra 0 percekor indul
 Siófokról indul 4 óra 45 percekor.
 Székesfehérvárra érkezik 6 óra. este.
 Éjjel 12 óra 15 percekor indul
 Siófokról indul 2 óra 58 percekor.
 Székesfehérvárra érkezik 4 ó. 18 p. reg.

Bicskéről Kelenföldre indul

Reggel 5 óra 04 percekor
 " 5 óra 45 percekor
 Dél előtt 7 óra 40 percekor
 Déli 12 óra 26 percekor
 Délután 5 óra 0 percekor
 Este 6 óra 51 percekor
 " 8 óra 25 percekor

Bicske felől Kelenföldre érkezik

Reggel 6 óra 12 percekor
 " 7 óra 0 percekor
 Dél előtt 8 óra 45 percekor
 Déli 1 óra 06 percekor
 Délután 6 óra 14 percekor
 Este 7 óra 31 percekor
 " 9 óra 25 percekor

Sárbogárdról Kelenföldre indul

Éjjel 2 óra 08 percekor.
 Reggel 5 óra 17 percekor.
 Dél előtt 11 óra 39 percekor.
 Délután 4 óra 20 percekor.

Erecsiből Kelenföldre indul

Reggel 4 óra 02 percekor
 " 6 óra 43 percekor
 Délután 5 óra 46 percekor

Érdről Kelenföldre indul

Reggel 4 óra 34 percekor
 " 7 óra 07 percekor
 Este 6 óra 0 percekor

Adonyból Kelenföld felé indul

Reggel 3 óra 25 percekor
 " 6 óra 19 percekor
 Déli 12 óra 21 percekor
 Délután 5 óra 20 percekor

Pécs felől Kelenföldre érkezik

Reggel 5 óra 18 percekor
 " 7 óra 39 percekor
 Déli 1 óra 21 percekor
 Este 6 óra 48 percekor

Sütmegről Kis-Czell felé indul:

Reggel 6 óra 25 percekor
 Délután 2 óra 40 percekor

Győrből Kis-Czell felé indul:

Reggel 2 óra 10 percekor.
 Dél előtt 11 óra 35 percekor.

Szombathelyről Kis-Czell felé indul:

Éjjel 2 óra 10 percekor.
 Dél előtt 11 óra 35 percekor.
 Délután 5 óra 07 percekor.

Kis-Czelbe érkezik:

Reggel 4 óra 08 percekor.
 Déli 1 óra 29 percekor.
 Este 6 óra 29 percekor.
 " 8 óra 29 percekor.

Kis-Czellből Székesfehérvár felé indul:

Reggel 4 óra 14 percekor.
 Délbe 2 óra 13 percekor.

Veszprémből Székesfejérvár felé:

Reggel 4 óra 19 p. vegyesvonat indul
 Várpalotáról indul 5 óra 14 perc.
 Székesfehérvárra érkezik 6 óra 0 p.
 Dél előtt 7 óra 08 percekor indul
 Várpalotáról indul 7 óra 56 perc.
 Székesfehérvárra érkezik 8 ó 31 p.
 Délután 4 ó. 43 p. személyvonat indul
 Várpalotáról indul 5. ó. 20 p.
 Székesfehérvárra érkezik 5 óra 53 p.

Székesfejérvárról Veszprém felé:

Dél előtt 9 óra 34 p. indul személyv
 Veszprémbe érkezik 10 óra 59 p.
 Kis-Czelbe érkezik 1 óra 17 p.
 Délután 1 óra 34 percekor indul
 Veszprémbe érkezik 3 ó. 16 p.
 Kis-Czellbe érkezik 6 ó. 14 p. este.
 Este 9 óra 27 p. vegyesvonat indul
 Veszprémbe érkezik 11 ó. 0 p. éjjel.

Uj-Szönyből Székesfejérvár felé:

Reggel 3 ó. 41 p. teherv. szem. száll
 Kisbértől indul 5 óra 44 percekor.
 Moórról indul 7 órakor
 Bodajkról indul 7 óra 27 percekor.
 Székesfehérvárra érkezik 8 ó. 22 p.
 Dél előtt 11 ó. 27 p. személyv. indul
 Kisbértől indul 12 óra 45 percekor.
 Moórról indul 1 óra 25 percekor.
 Bodajkról indul 1 óra 41 percekor.
 Székesfehérvárra érkezik 2 ó. 26 p. d. u
 Székesfejérvárról Uj-Szöny felé:
 Dél előtt 10:0 p. teherv. szem. száll. ind.
 Moórról indul 11 óra 49 percekor.
 Ujszönyre érkezik 2 ó. 46 p.
 Este 9 ó. 32 p. személyvonat indul
 Moórról indul 10 óra 40 percekor.
 Ujszönybe érkezik 12 ó. 41 p. éjjel